

Misja Rzeczypospolitej Polskiej
na Łotwie i Estonji

Rewel 3 grudnia 1919

D.15470/19

Do

Pana Ministra Spraw Zagranicznych

Warszawa

Ekspedycja Polityczna Nr.21.

Na konferencję Dorpacką przyjeżdżają w charakterze delegatów od bolszewików Krassin, Joffe i Radek. Kap. Sławek i rot. Bogusławski podejmują się pilnować jej przebiegu i zdawać mi szczegółowe o niej sprawozdanie. Członek konstytuandy estońskiej Ruubel, który brał udział w pierwszej konferencji dorpackiej, został wysłany w misji rządowej do Kopenhagi dla pilnowania przebiegu ewentualnych rokowań anglików z Litwinowem. W tutejszych dziennikach estońskich ukazała się pogłoska, inspirowana przez miejscowych bolszewików, jakoby rząd estoński miał zamiar pozwolić bolszewikom w razie zawarcia rozejmu korzystać z portu Rewelskiego. Pogłosce tej zaprzeczył estoński minister wojny Hankoe dodając, że jeżeli rozejm będzie zawarty, bolszewicy nie otrzymają możliwości rozpoczęcia swojej akcji w Estonji.

- : - : -

W byłej armji Judenicza zaszły następujące zmiany. Gen. Judenicz przybył do Rewla i "Wobec skomplikowanej sytuacji politycznej, wymagającej dłuższej obecności w Rewla pozostawił sobie ogólne kierownictwo armją półn. zachodnią, bezpośrednie zaś dowództwo powierzył gen. Glasenapp" /rozkaz dzienny 24 lis. Nr. 356/. Usunięci: gen. kwatermistrz Malawin /na jego miejsce mianowany pułk. von Prüssing/, naczelnik sztabu gen. Wandman /na jego miejsce mianowany gen. Samarin/ i dowódca 2 korpusu gen. Arsenjew /jeden z wybitnych carskich generałów/ który przeszedł do rezerwy.

- : - : -

Dodaje że cała armja Judenicza, dziś już prawie zupełnie rozbrojona, prócz kilku oddziałów, blakających się jeszcze wzdłuż frontu podzielona jest nominalnie na cztery dywizje, a liczy razem do 2 tysięcy ludzi, w tej liczbie 47 generałów.

- : - : -

Rząd północno-zachodni /Ljanozow-Judenicz/ za czas swego istnienia wypuścił znaków pieniężnych na 125 milionów rubli z czego wydano na cele wojskowe 98 milionów 334 tys. na cele cywilne 18 miljn. 600 tys., pozostałej sumy Urząd Likwidacyjny doliczyć się nie może.

- : - : -

Straty armji estońskiej za październik wynoszą zabitych 75 wziętych do niewoli 13 i rannych 20 oficerów i 267 żołn.

Z Rygi donoszą mi, że przedstawiciel Niemiec przy rządzie Zachodnim /Bermonta/ Schmidt znajduje się obecnie w Insterburgu, a sam rząd Zachodni /Wołkoński, Pahlen/ znajduje się już w Berlinie.

/-/ Bouffałk

NK

D.15749/V/19

O d p i s .

MISJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NA ŁOTWIE I W ESTONJI.

Rewel, 4/XII 1919

Do Pana Ministra Spraw Zagranicznych

Warszawa.

Nowy Głównodowodzący armją Północno-Zachodnią, gen. von Glazenapp zawiadomił o objęciu swego urzędu angielską misję wojskową w Rewlu i otrzymał od komendanta Smythies następującą odpowiedź: "Może Pan liczyć na pomoc Brytańskiej Misji w Pańskim zadaniu reorganizacji waszej armji i życzę Panu w tem powodzenia".

Gen. Glazenapp wydał rozkaz do swojej armji, w którym pomiędzy innemi pisze: "Położenie nasze nie jest rozpaczliwe, wyście zawsze się znajdzie. Mamy miejsce, gdzie nas zawsze przyjmą, gdzie jest nasza własna rosyjska ziemia i armja, t. j. nasze południe. Ale dla powodzenia naszej ogólnej sprawy musimy pozostać tutaj, nie dać swobodnie odetchnąć komisarzom, ciągle im grozić i zmuszać do trzymania swych wojsk przeciwko nam, nie pozwalać im przerzucać ich w inne miejsca i doprowadzić do porządku ich transport: jeśli to zrobimy, spełnimy nasz obowiązek". Jestto potwierdzenie chodzącej tutaj wersji, jakoby gen. Glazenapp miał zamiar ze szczątków armji Judenicza utworzyć oddziały partyzantów i rozpocząć gerylasówkę na froncie estońskim.

/-/ Bouffalł.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L: Dz. 5870/2 data 24/XII 1919 r.
sekcja. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York